

Småbørnsundersøgelse februar 2011

Siden 2004 har Socialpædagogerne årligt foretaget den såkaldte småbørnsundersøgelse, der samler tallene for belægning og antal pladser på døgninstitutioner for små børn. Undersøgelsen gennemføres normalt i slutningen af året og dækker antal pladser og belægning for et helt år. Sidste gang blev undersøgelsen foretaget i oktober 2010. Da der siden er kommet meldinger om nednormeringer og lukninger af institutioner, har Socialpædagogerne besluttet at lave en simpel version af undersøgelsen i februar 2011, som giver et øjebliksbillede af situationen.

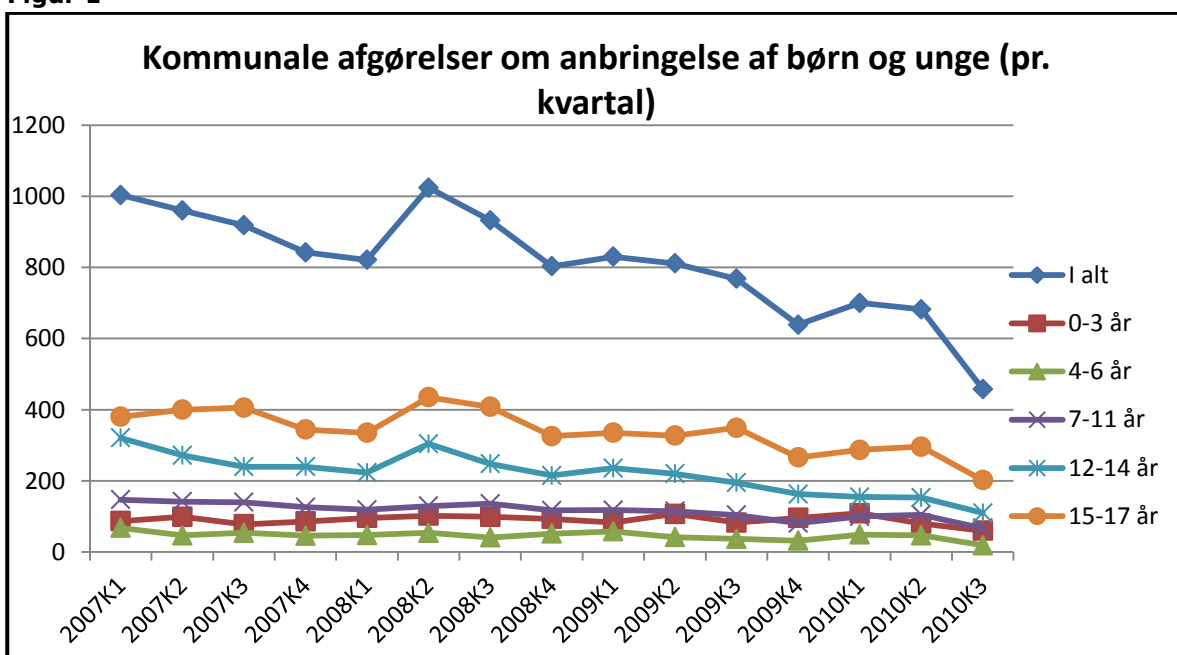
Undersøgelsen for februar 2011 berører pladser og belægning på 25 døgninstitutioner, der modtager børn i målgruppen 0-7 år og 0-18 år. 19 af døgninstitutionerne har været en del af undersøgelsen fra starten, mens seks døgninstitutioner blev inddraget i undersøgelsen for første gang i 2009.

Undersøgelsen er gennemført i februar 2011 ved telefoniske samtaler med de 25 døgninstitutioner. Døgninstitutionerne er først og fremmest spurgt ind til deres belægningsprocent og antal pladser. Døgninstitutionerne er derudover spurgt ind til, om de ved hvor børnene er flyttet hen ved en nednormering eller lukning, om de forventer en ændring i antal pladser i fremtiden og om de har oplevet hjemtagninger. Uddybning af metode se i slutningen af dokumentet.

Afgørelser om anbringelser af børn i Danmark

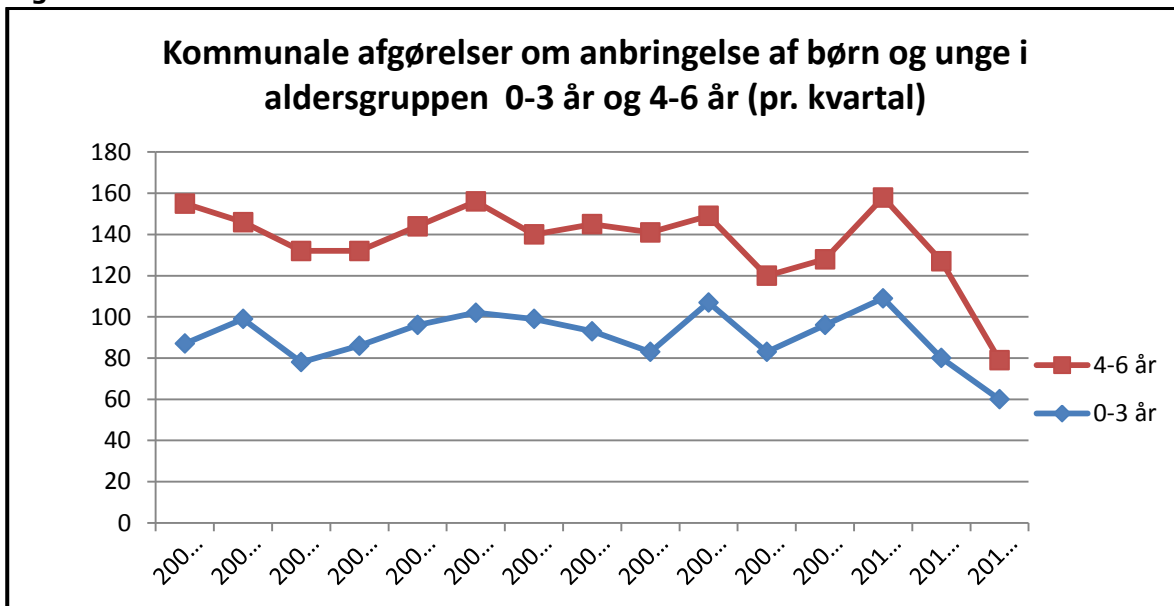
I figur 1 og 2 ses de kommunale afgørelser om anbringelse af børn og unge pr. kvartal. Der har fra starten af 2007 og frem været et stort fald i nye afgørelser om anbringelser. Hvis vi sammenholder tallene fra 3. kvartal 2007 med tallene fra 3. kvartal 2010 er der for aldersgruppen 0-17 år et fald i afgørelser på hele 48 % (460 færre afgørelser).

Figur 1

Kilde: Ankestyrelsen, tabel ANBR8

Figur 2

Kilde: Ankestyrelsen, tabel ANBR8

Med færre nyanbringelser vil man også forvente, at der vil være færre børn på døgninstitutionerne.

Normering og belægning – resultater fra Småbørnsundersøgelsen

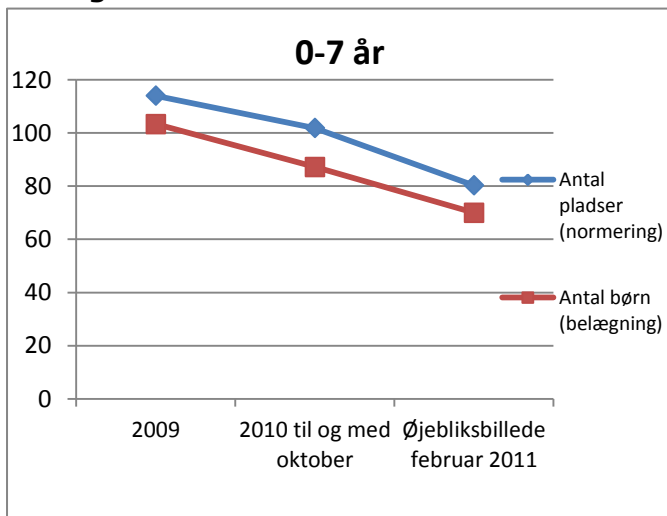
Udviklingen siden 2009

Her ser vi først på antal pladser og antal børn på døgninstitutionerne i 2009, sammenholdt med tallene for 2010 (til og med oktober) og så de aktuelle tal for februar 2011.

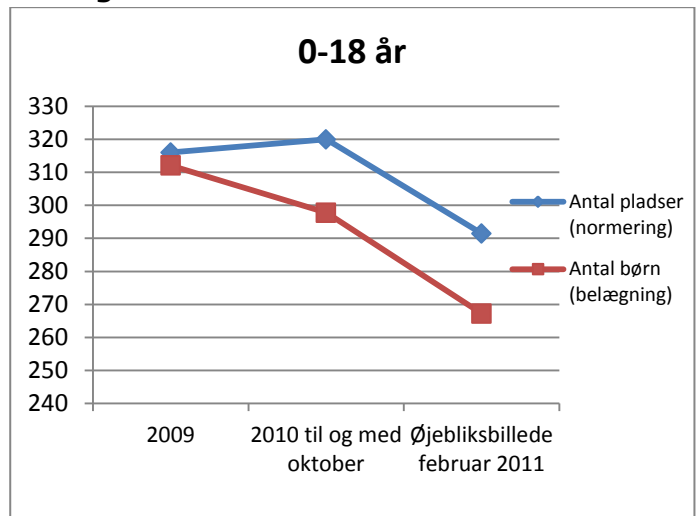
Der har fra 2009 og frem været fald i antal børn på institutionerne inden for begge aldersmålgrupper, mens der mht. antal pladser har været fald i hele perioden for institutionerne med målgruppen 0-7 år, og først en stigning og så et fald på institutioner med målgruppen 0-18 år.

Ift. tallene for 2009 er der nu i februar 2011 samlet 78 færre børn på døgninstitutioner, svarende til et fald på 19 %.

Figur 3

Figur 4

Udviklingen siden oktober 2010

Her sammenholdes tallene fra februar 2011 med tallene fra sidste undersøgelse fra oktober 2010. Den nedenfor omtalte udvikling er dermed sket på blot 4 måneder.

Der er fald i antallet af pladser både på de institutioner, der modtaget 0-7 årige og de med den bredere målgruppe på 0-18 årige. Samlet er der et fald på 50 pladser på institutionerne, hvilket er et fald på 11,2 %

Antallet af børn på institutionerne er også faldet kraftigt. På de institutioner, der modtager 0-7 årige, er der et fald i antal børn på knap 20 %, mens det på institutionerne med børn i alderen 0-18 er et fald på ca. 10 % i antal børn. Samlet er der et fald på 48 børn på institutionerne, hvilket er et 12 % fald.

Tabel 1

Belægning og normering på småbørnsinstitutioner. Februar 2011 sammenholdt med oktober 2010						
	0-6 år		0-18 år		i alt	
	antal	%	antal	%	antal	%
Antal pladser februar 2011 (normering)	80,33	///	291,5	///	371,83	///
Ændring i antal pladser (normering)	-21,5	-21,1%	-28,5	-8,9%	-50	-11,9%
Antal børn anbragt februar 2011 (belægning)	70	///	267	///	337	///
Ændring i antal børn anbragt (belægning)	-17,1985	-19,7%	-30,51	-10,2%	-48	-12,4%
Belægningsprocent februar 2011	///	87,1%	///	91,7%	///	90,7%

Antal institutioner	10	15	25
----------------------------	----	----	----

Lukning af institutioner og nednormeringer

To af de institutioner, som hidtil har indgået i Socialpædagogernes undersøgelse, er blevet lukket siden oktober 2010. Det drejer sig om Stendyssehaven beliggende i Svendborg kommune og Munkeup Observations- og Behandlingshjem beliggende ved Helsingør.

Herudover står Slagelse Børn og Unge Center, som ikke har indgået i Socialpædagogernes undersøgelse de sidste, også til lukning pr. 1. maj 2011. Denne institution har også haft modtaget de helt små børn.

Det er i sær to store institutioner i Århus, der har været udsat for kraftige nednormeringer. På døgncentret for Børn og familier i Århus er der sket en nednormering på 16 pladser (35 % fald) og på miniinstitutionerne i Århus, skal de i løbet af 2011 nednormere med 14 pladser (24 % fald)¹.

Hvor kommer børnene så hen?

Vi har spurgt institutionerne, om de ved hvor de børn, der ikke mere er plads til på institutionerne pga. lukninger og nednormeringer, er kommet hen. Det har kun i nogle tilfælde været muligt at få dette besvaret. Nogle af børnene fra Munkeup, er nu på Skodsborg Observationshjem. Og i på de to institutioner i Århus er/skal børnene i familiepleje, på eget værelse og tilbage til forældrene med støtte.

Hjemtagelser

4 institutioner har oplevet hjemtagelser eller har børn der pt. er ved at blive revisiteret. Her kom/kommer børnene hhv. på opholdssted, i familiepleje og hjem til forældrene.

Anke af hjemtagelse

3 institutioner svarer, at de har oplevet anker af hjemtagninger fra deres institution. På en institution er det et par unge, der selv har anket, på en institution er det selve institutionen der har anket og i et tilfælde ville institutionen ikke uddybe sagen.

Varighed af udredning på behandlingshjemmene

Flere af behandlings-/ udredningsinstitutionerne fortæller, at de nu får kortere tid til at udrede børnene. Fx 3 måneders forløb i stedet for 6, og en institution fortæller om 14 dages udredning og så ud i familiepleje. En institution får konsekvent afslag, når de søger om en forlængelse af udredningsperioden, mens en anden institution får accept af forlængelser.

¹ Da nednormeringen på Miniinstitutionerne i Århus først sker fremadrettet er denne udvikling ikke afspejlet i tallene i tabel 1.

Metode

Al information er tilvejebragt gennem telefonsamtaler med medarbejdere på døgninstitutionerne. I de fleste tilfælde er der blevet talt med forstander, afdelingsleder eller lignende. Undervejs i samtalerne er der taget noter, som efter endt samtale er sammenskrevet. Der er ved samtalerne med døgninstitutionerne benyttet en spørgeguide med følgende spørgsmål:

Spørgeguide

Angående normering og belægning

1. Hvad er jeres aktuelle normering? (antal pladser)
2. Hvis ændring i normering, så færre pladser. Ved I om der er oprettet et alternativt tilbud til at erstatte pladserne?
3. Er I blevet varslet en ændring i normering for den nærmeste fremtid?
4. Hvordan er jeres aktuelle belægning?

Angående jeres børn og unge

5. Hvad er jeres målgruppe aldersmæssigt og er den ændret i løbet af det sidste år
6. Hvad er jeres målgruppe 'indholdsmæssigt' og er den ændret i løbet af det sidste år
7. Er der nogle børn, som er blevet hjemtaget/fjernet fra jeres institution?
8. Hvis nogle børn hjemtaget. Ved I i givet fald til hvor og hvad? Og med hvilken begrundelse er hjemtagningen ske?
9. Har I eller andre haft anket en eller flere af hjemtagningerne på vegne af barnet/den unge?

Deres kommentarer

10. Har I ellers nogen kommentarer til institutionens aktuelle situation?

Deltagende døgninstitutioner

De deltagende døgninstitutioner er udvalgt efter, at de modtager helt små børn på 0 år, som har behov for særlig støtte. Døgninstitutionerne er oprindeligt udvalgt (i 2004) som en del af et netværk for døgninstitutioner til små børn. To af de oprindeligt udvalgte døgninstitutioner er nedlagt for mere end 2 år siden. I 2009 er der tilført syv døgninstitutioner til undersøgelsen. De er fundet ved hjælp af tilbudsportalen. Efter søgning på tilbudsportalen er det antagelsen, at langt hovedparten af døgninstitutioner, som modtager helt små børn, er med i undersøgelsen. En af de nye institutioner (Birkelund) har dog afvist at deltage i undersøgelsen i denne omgang. Derfor er belægnings- og normeringstal for 2009 og frem for Birkelund udtaget af de samlede tal. De deltagende døgninstitutioner er følgende:

0-7 års-døgninstitutioner

Døgninstitution for børn, Grenen
Bagsværd Observationshjem
Familiecentret Vibygård
Fuglehøj
Glostrup Observations- og Behandlingshjem
Munkerup Observations- og Behandlingshjem
Skodsborg Observationshjem
(Slagelse Børne- og Ungecenter²)
Stendyssehaven
Vallø Strand (nedlagt)

² Indgår ikke i tallene i tabel 1

Tilføjet til undersøgelsen 2009:
Wibrandtsvej døgnafdeling

0-18 års-døgninstitutioner

Børne- og Ungdomspensionen Østervang
Børnehjemmet Toften
Døgncentret for Børn og Familier, Århus
Familieinstitutionen Bülowvej
Frederiksholm Akutinstitution
Glarbjerghus
Mini-institutionerne i Århus
Sabrogården
Tippen
Sanderumhus
Åhaven (nedlagt)

Tilføjet i undersøgelsen 2009:

Birkelund Nærmiljøinstitution (ønsker ikke at deltage i undersøgelsen februar 2011)
Børne- og Familiecenter Guldborgsund
Børne- og Familiehjemmet Bakkevej
Børnehuset Eskemosegyden,
en del af Børnehusene 2U
Døgninstitutionen Tinghøj
Villa Ville Kulla